

פרק ברכות

24/06/2018

מפרשימים פ"י. אחר המטעה, כאשר אנו רואים בעינינו מהרבה רשעים המהpicין דברי התורה, אבל בשביל שאנו אוחזין רק במצווי שמסר לנו משה بلا שום שינוי נתקיים בנו התורה.

יהי ראותו ואל ימות ויהי מתיו מספר [לג ו]. פרש"י יחי ראותו בעזה"ז ואל ימות לעזה"ב. ונראית הכוונה, דלפעמים אף שהוא חי והולך בדרך התורה, אבל אין משפיע על בניו ואחריהם, נמצא שאחרי מיתהם בעולם האמת אין לו אלא מה שעשה בחיו, כי במתים חפשי [תהלים פח ו], אבל מי שלמד ולימד ותינך את בניו ואחריהם בדרך ה', הרי במעשייהם עשו גם אחרים מותו ניתוסף לו זכיות מבניו ותלמידיו, ונמצא שאינו מת, כי הרי אף אחרי מותו ניתוסף לו זכיות כמו בחיו. ומסיק הקרא ויהי מתיו מספר, פ"י שנינו מכיוון שחנוך אותם בדרך ה' הם אנשי מספר, שישיר למנות אותם לאנשים ולהתחשב אתם, כי אנשים שלא תורה אין מה למנות ולהתחשב אתם, שאינם מן המנין ואין חשובים לכלום.

ירדו משפטיך וגדי [לג י]. ירד משפטיך נאמר ליעקב ותורתך נאמר לישראל. ונראית דהא ידיעת התורה בכלל איך לעשות הרי צריך אף איש פשוט שטרוד בעבודתו לביתו ולכרמו לידע, וכשנזדמן דבר שאין ידעתן ירו להם, אבל תורתך בכל הענינים ובחוריפותה ועמוקותה זה איךא הרבה בנ"א שלא יהיה אפשר ללמוד להם מפני טרומות, אבל הבטיחה התורה שייהו כאלו שירצוו למדוד כל התורה כולה בכל עמקותה שאלה נקראו בשם ישראל.

מול בית פעור [لد ו]. פרש"י קברו היה מוכן שם מששת ימי בראשית לכפר על מעשה

וזרח משער למו הופיע מהר פארן [לג ב]. הקשה לי הגר"ש פיקארסקי שליט"א האבני נח מצוים על רציתה וניאוף ואיך אמרו שבשביל זה אין רוץין לקבל התורה. והשבתי הא זה מהויבין גם بلا קבלת התורה. והשבתי לפ"מ שכחוב הרמב"ם [ה] מלכים פ"ח הי"א שבני נח שעושין לא מצד שידעין שהשיות ציהו ע"י משה שחיבין בהז' מצוות, איינו לא מחסידיהם ולא מחכמיהם, והטעם שעדר מתן תורה היה הציוני מצד שהוא רע ומהריב העולם, ובאופן זה למدو את העם, ולכן לא היה קיים לזה שעשו כסבירות עצמן הטוענה, כדורי אנוש שכשרוצין לעבוד השיות היו עובדין גם לחמה וללבנה ולמלאכין, כדברiar הרמב"ם ריש הלכות ע"ז, וכן יש לטעות הרבה בגזול ורציתה כדי, וכמו שרואין אנו בעינינו מהתועבות הגויים בכל אלו, וכדברארתי [בראשית כ יא] בפירוש אין יראת אלקים במקום שהוא בהמצוא, ולכן במתן תורה נאמר שמהייהם גם בני נח צריכין לקיים המצוות שגצטו מכך ציווי השיות לשכל שהוא דבר נכוון אלא מצד ציווי השיות למשה בהר סיני, שרק אז הוא מחסידי ותכמי אומות העולם.

תורה צוה לנו משה וגדי [לג ד]. פרש"י דקאי אלעיל שאף בגלות כשחביב עמים תכו קהלה יעקב לחתת צלך ואמרו תורה שצוה לנו משה אהונות ולא עזבנה. ולכאורה למה הזכר בכאן משה הרי בשビル שהוא תורה ה' מסרו נפשם אף בגלות. אבל הכוונה שמצד תורה שבכתב بلا תורה שבבעל פה שקבל משה לצווות לנו איך הוא פירוש המקראות לא היה אפשר להתקיים, דמצד רוב הלחץ והצרות בגלות היו